

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson
Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus
Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 27

Tallinn, 9. juulil 1935

Nr. 27

SISU:

	Lhk.
PÕLLUMAJANDUS.	
Põllutööriistade ja -masinate turg	480
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS.	
Tööloolu Eestis haripunktil	481
Lühiuudiseid	484
RAHANDUS.	
Riigi tulud juunis	484
LAEVANDUS.	
Prahiturg 1. juuliks	485
HINNAD.	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	487
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD.	
Võiturg	488
Põllumajanduslik väljavedu	488
Peekoniturg	488
Tapaloomade- ja lihaturg	488
Kanamunaturg	489
Teraviljaturg	489
Linaturg	490
Aedviljaturg	490
VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID.	
Maanteed Suur-Britis	490
Jaekaubanduse inventuurmtügid Saksas	491
INFORMATSIOONI OSA.	
Eesti Panga nädalaaruanne	492
VÄLISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSA- KONNA TEATED.	
Tõõhetud piima sisseveo piiramine Inglises	493
Rootsi tselluloosi agentuur Inglises	493
Eksportpreemiad sealihale Iiri Vabariigis	493
Esialgseid väljavaated puuvilja saagiks Soomes	493
Väljavaateid viljasaagiks 1935. a.	493
Uurimus nisukasvatamisest Soomes	494
Rukki sisseveo reguleerimise lõpetamine	494
Peekoni väljavedu Inglisse ja uus kontingent	494
Teraviljade saagi väljavaateid Ungaris	494
Inglise tarvitajateühisuste läbirääkimised võio- sudeks Ungarist	494

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE.	
Agricultural Implements and Machinery Market	480
INDUSTRY AND TRADE.	
Employment in Estonia reaching highest Level	481
Sundry Information	484
FINANCE.	
State Revenue in June	484
SHIPPING.	
Freights	485
PRICES.	
Prices and Quotations	487
AGRICULTURAL MARKETS.	
Butter Market	488
Exports of Agricultural Products	488
Bacon Market	488
Cattle and Meat Market	488
Egg Market	489
Grain Market	489
Flax Market	490
Vegetable Market	490
FOREIGN COUNTRIES.	
Roads in Great Britain	490
Retail Inventory Sales in Germany	491
INFORMATION PART.	
Eesti Pank (Bank of Estonia) Weekly Return	492
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.	
Restrictions on Manufact. Milk Imports in England	493
Swedish Cellulose Agency in England	493
Export Premiums on Pork in Irish Free State	493
Preliminary Prospects for Fruit Crop in Finland	493
Estimated Crop Yields for 1935	493
Research Regarding Wheat Cultivation	494
Termination of Rye Import Regulation	494
New Bacon Import Quota in England	494
Estimated Crop Yields in Hungary	494
Prospective Butter Purchases from Hungary by English Cooperatives	494

PÖLLUMAJANDUS

PÖLLUTÖÖRIISTADE JA MASINATE TURG. AGRICULTURAL IMPLEMENTS AND MACHINERY MARKET.

J. Pillikse.

Kevadise põlluharimise ja külvitööde lõpemisega on ka seisak põllutööriistade ostudes. Tänavu kevadel see tundus õige elavana.

Atrade, äkete, kultivaatorite ja nende osade varustamine jäi tänavu kodumaise tööstuse hooleks, milliseid valmistab suuremas ulatuses Fr. Krulli vabrik. Et põllutööriistu müüjates ärides eelmiste aastate tagavarad olid pea müüdnud läbi möödunud hooajal ja Krullil puudusid tagavarad, siis oli kevadel hooajal suur puudus eriti kultivaatoreist. Vabrik suutis anda vaid 3—4 kultivaatorit päevas ja seda ajal, mil nendega tuli minna juba põllule. See oli nagu tilk vett kuumale kivile. Loomulikult jäid rahuldamata paljudegi nõuded.

Nähtavasti arvestati eelmiste aastate nõudmistega, mil välismailt sissetoodud riistu ärides oli küllalt müügil. Suuremale kultivaatorite ja atrade nõudmisele võiks mõjuda eriti laiaulatuslikum uudismaade ülesharimine, kus Krulli vabrikul tuli lisaks harilikele valmistada üle saja sookünni adra (mark S. U. 1).

Nüüd huvitab põllumehi hooajaelne masinate turg, nagu seda on vilja-, heinaniidu-, viljapeksumasinaid, hobuserehad, jõumasinaid, j.n.e. Käiakse juba vaatamas masinaid, päritakse hindu ja tehakse kindlaks ka oste, eriti heinaniidumasinate — rehade juures.

See osa turust kuulub pea täielikult veel välismaade tööstuste varustamisele, arvatud välja osa jõumasinaid ja rehaseid. Loomulikult on neid müügil külluses. Kuipalju neid ostetakse, on iseküsimus.

Praegu on meil ärides müügil hobuserehad, vilja-, heinaniidu-, viljapeksumasinaid, mootoreid j.n.e. Rootsi, Saksa, Ameerika, Inglise, Soome ja Vene vabrikutest. Masinate hinnad võistluse tõttu enam-vähem pea ühesugused. Nii maksuvad Tallinnas:

Viljapeksumasinaid:

Munktel; (Rootsi) — nr. 500 kr. 1300.—, 24" kr. 2100.—, 30" kr. 2650.—, 36" kr. 2900.— ja 42" kr. 3500.—

Therm. (Svecia) (Rootsi) — nr. 2 (20"×24") kr. 1450—1500.—, nr. 3. (600×600) kr. 2000—2050.—, nr. 4. (700×600) kr. 2300—2350.—, üleni kuullaagritel 150—250 kr. kallimad. Klass. N.A. 30" — kr. 3300.—, 36" kr. 3800.—, ja 42" kr. 4200.—. „Vesteras" viljapeksumasinate selguvad tänavused hooajahinnad hiljem.

Viljaniidumasinaid:

„Deering" kr. 430.— (uus tüüp õlikarbiga), „Vene" kr. 300.—, „Svecia" 4½ j. kr. 410.—, 5. j. kr. 420.—.

Heinaniidumasinaid:

„Deering" (õlivanniga) kr. 295.—, „Svecia" (õlivanniga) kr. 300.—, harilik kr. 265.—, Vene kr. 230—240.—, Soome „Erlio" kr. 230.—, „Royal" (Inglise õlivanniga) kr. 295.—, „Aktiv": õlivanniga, kahe kiirusega, kuullaagritel kr. 310.—, harilik, kepskuullaagritel kr. 245.—

Rehad: „Deering 32 p. 8 j. kr. 150.—, „Vene" sama suur kr. 125—130.—, „Soome" kr. 130.—, „Krulli" 32 p. 8½ j. kr. 135.—, 6½ j. kr. 125.—, „Svecia" 32 p. kr. 135.—, 28 p. kr. 125.—

Välismaa mootoreid on müügil vähe, needki enamasti eelmiste aastate sisseveo ülejäägid. Meil valmistavad mootoreid suuremal arvul kaks Pärnu tehast „Stryk" ja „M. Seiler".

„Stryki" mootorite hinnad: (hinnakiri nr. 5). Kahetaktilised tööstusmootorid: 3 h. j. kr. 350.—, 4 h. j. kr. 450.—, 6 h. j. kr. 500.—, 8 h. j. kr. 600.—, 10—11 h. j. kr. 700.— Neljataktilised mootorid on iga mootori kohta kallimad kr. 100.— ümber. Neist on kahetaktilised kõik ühe-, neljataktilised alates 8 h. j. kahesilindrilised. Ostudel võimalik kuni 10% ne hinnaalandus.

M. „Seiler" mootorite hinnad:

Neljataktilised tööstusmootorid: 2—3 h. j. kr. 325.—, 3—4 h. j. kr. 350.—, 4—5 h. j. kr. 420.—, 5—6 h. j. kr. 480.—, 8 h. j. kr.

620.—, 10 h. j. kr. 750.— ühesilindriga. 4—6 h. j. kr. 470.—, 6—8 h. j. kr. 620.—, 8—10 h. j. kr. 720.—, 10—12 h. j. kr. 850.—, 16—18 h. j. kr. 1 000.— kahesilindriga. Kahetaktilisi mootoreid M. „Seiler” ei valmista. Mõlemate vabrikute mootorid on petrooleumi küttega, magneeto süüde.

Uudisena on tänavu turul ka meil juba varematest aegadest tuntud kõrgeväärtusilised Inglise „Marshall” vabriku viljapeksumasinaid ja lokomobiilid. Ei tule arvata, nagu oleks see vabrik vahepeal lõpetanud tegevuse, vaid müügil ei olnud neid seepärast, et nende kõrge hinna tõttu ei leidunud ostjaid. Tänavu on aga alandatud nende hindu märksa. Nii maksuvad „Marshall” viljapeksumasinaid:

A. Madal, uuem, (Taani) tüüp. Trummel 36 tolli, kuullaagritel — kr. 3 600.—, 42 tolli — kr. 3 850.—

B. Terasraam värgiga. Trummel 30 tolli, kuullaagritel — kr. 4 750.—, 36 tolli — kr. 4 950.—, 42 tolli — 5 200.—

Isesõitev lokomobiil „Gainsborough” 14—18 h. j. kr. 5 100.—

Hinnad Tallinnas kr. 75.—, platvorm, ärasaatmiseks. Nii maksuvad viljapeksumasinaid, mille trummel 36 tolli, madalat tüüpi

ja isesõitev lokomobiil kokku kr. 8 700.—, kuna endiste hindadega oleks selline seade maksunud üle milj. snt.

Märkimist väärib asjaolu, et tänavu on Vene masinate hinnad kerkinud väga palju. Kui möödunud ja varem aastail müüdi Vene heinaniidumasinaid odavamalt, ligi kr. 100.—, (heinaniitja kr. 165—180) on nüüd nende hind ligidane Soome-Rootsi-Ameerika vanema tüübiliste masinate hindadega.

Näiliselt pidurdab sarnane asjaolu Vene masinate ostu, — osteti ju varem Vene masinaid, millede kvaliteet teadmata — just selle tõttu, et hinnad olid teistest palju odavamad. Tegelikult aga näib asi kujunevat selliseks, et teisi masinaid on ärides vähe ja seetõttu loodetakse Vene masinaid müüa kallima hinnaga.

Üldiselt on koristamise ja viljapeksumasinate ostu baromeetriks ostuhooaegadel viljasaagi lootused. Tänavu on rukki kohta piit juba selge küllalt, kuid suivilja juures on seda öelda veel varajane.

Viljapeksumasinaid on mõnes kohas isegi küllalt, vast koguni ülearugi. Leidub ka kohi, kus neid oleks tarvilik osta juurde. Suurem ost sünnib enam-vähem vanemate masinate reast väljalangemise arvel.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

TÖÖLOLU EESTIS HARIPUNKTIL.

EMPLOYMENT IN ESTONIA REACHING HIGHEST LEVEL.

Eesti üldine majanduslik konjunktuur näitab juba teist aastat pidevat paranemist. Tööstuslikus tegevuses algas elavnemine uuesti 1933. a. (Vt. juuresolev tabel.)

Siit nähtub, et l. a. töötajate arv tõusis majanduskriisielesele tasemele; vaid tehtud töötundide üldarv ei küündinud veel selle tasemeni, kuna üldiselt töötati lühema tööpäeva ja osalt lühendatud töönalalaga, s. o. alla 6 tööpäeva nädalas.

Üldine paranemissuund, mis sai alguse 1933. a. teisel poolel ja oli iseloomustav l. a. tööstuslikule tegevusele, piisis ka k. a. esimesel poolel, nagu tõendavad järgmised andmed: (Vt. esimene tabel lk. 482.)

Töötajate arv suur- ja kesktööstuses. — Number of Workers in Large- & Medium sized Industry

Suurtööstuses tehtud töötundide üldarv. — Working Hours in Large-scale Industry

	(12 kuu keskmised) (12 months' averages) 1000	Indeks (1927—31 = 100) Indeks (1927—31 = 100)	Milj. Müü.	Indeks (1927—31 = 100) Indeks (1927—31 = 100)
1927	33,4	97	59,1	93
1928	35,5	103	64,5	108
1929	36,1	105	62,7	104
1930	34,8	101	60,4	101
1931	32,2	94	53,3	89
1932	29,9	87	46,0	77
1933	30,3	88	47,1	79
1934	34,8	101	53,1	97

Töötajate arv suur- ja kesktööstuses.

Number of Workers in Large-scale & Medium-sized Industry.

	1934. a.	1935. a.	+ (%)
	1000		
1. Jaanuar — January	29,9	34,4	15,1
1. Veebruar — February	31,5	34,9	10,8
1. Märts — March	33,0	36,9	11,9
1. Aprill — April	34,2	38,4	12,5
1. Mai — May	35,4	39,1	10,3
1. Juuni — June	38,2	42,1	10,3

Nii 1. juuniks töötajate arv ületas eelmise aasta seisuga ca 4000 töötaja ehk 10,3% võrra. Peab märkima, et sellise tasemeni vabriku- ja tehasetöölaliste arv ei ole tõusnud kogu Eesti iseseisvuse kestes. Võrduks toome iga aasta maksimaalse töötajate arvu, alates 1927. a., mis on tegevuses olnud suur- ja kesktööstuse ettevõttele (arvud tuhandeis, kuu esimeseks päevaks):

1927. juuli	36,0	1932. juuli	32,4
1928. august	38,2	1933. juuni	32,6
1929. juuli	39,9	1934. juuni	38,2
1930. juuni	37,8	1935. juuni	42,1
1931. juuli	34,5		

Tõenäoline on, et suveseasoontööde arvel töötajate arv 1. juuliks tõuseb pisut veelgi.

Kui hindame k. a. tööstuse aktiivsust toodud arvude järgi, siis peame ühtlasi meelestama seda, et l. a. aktiivsuse tõusu põhjustas erakordselt suur metsade eksploateerimine väljaveoks. Järgnevalt k. a. aktiivsuse tõusu tööstuses tuleb panna rohkem teiste, ka siseturgu varustavate alade tegevuse tõusu arvele.

Toodud arvude selgituseks peab mainima veel, et neist on jätetud välja ehitustöö täies ulatuses. Ja ehituse alal, samuti kui vabriku- ja tehasetöös, on tegevus k. a. tunduvalt elavam mullusest. Kõigepealt avalike- ja hädaabitööde korras teostatavate tööde ulatus on mullusest tublisti suurem — 1. juulil töötas ca 1000 pro ca 200. Suuremaid töid on nimelt Toompea ja Oru lossi ümberehituse ja kapitaalremonttööd. Ka eraehituste alal tegevus on elavam. Ehituse alal on k. a. tööjõu pakkumise ja nõudmise vahekorras tekkinud majanduskriisistaastele vastupidine seisukord. Nii on mõnedel tööaladel, näiteks müüriisepa ja krohvimise tööalal töölised otsitavad. Hiljem vahest võib

tekkida sama olukord maalritöö alal. Selle tagajärjel on ka palganormid tõusnud arvatavasti kõigil ehitustöö aladel. Potiseпад said streigi läbi tunduva palgalisa. On teateid, mis räägivad, et varakevadel sõlmitud ehitustöö lepingud palganormide tõusu ja osalt ka materjalide hindade tõusu tagajärjel tulevad ettevõtjal täita mõnel pool kahjuga.

Aktiivsuse iseloomustuseks üksikutes tööstusharudes toome järgnevad andmed:

Töötajate arv suur- ja kesktööstuses
1. juuniks.

Number of Workers in Large-scale and Medium-sized Industry on 1. June.

	1935	1934	1929	± (%)
	1934=100		1929=100	
Murrud ja kaevandused — Mines & quarries	4 009	3 908	4 527	+ 2,6 — 11,5
Mineraalide töötlemine — Mineral industry	2 047	1 658	1 884	+ 23,5 + 8,7
Metallitööstus — Metal industry	5 278	4 271	4 648	+ 23,5 + 13,4
Keemiatööstus — Chemical industry	1 571	1 308	1 057	+ 20,1 + 48,6
Nahatööstus — Leather industry	670	536	523	+ 25,0 + 28,1
Tekstiilitööstus — Textile industry	11 089	9 435	10 732	+ 17,5 + 3,3
Puutööstus — Wood industry	6 292	6 994	5 777	-10,1 + 8,9
Paberitööstus — Paper industry	2 229	2 126	2 514	+ 4,8 — 11,4
Poliigraafiatööstus — Polygraphic indust.	1 637	1 542	1 708	+ 6,2 — 4,2
Toit-, maitseain. ja jookide ts. — Foodstuff, stimulants. & beverage	4 137	3 747	3 393	+ 8,4 + 21,9
Kehakatte ja pudukaupade tööst. — Clothing & dry goods	2 031	1 661	954	+ 25,3 + 113,1
Elektrijaamad ning gaasi ja veevarustus — Electr., gas & water works	819	814	748	+ 0,6 + 9,5
Kokku — Total	41 854	38 000	38 465	+ 10,1 + 8,8

Tõusu näitavad peagu kõik tööstusharud võrreldes niistähti l. a. kui ka majanduskriisielise kõrgeselsuga. Erilist tõusu näitavad, võrreldes mullusega, mineraalide töötlemine, metalli-, naha- ning kehakatte- ja pudukaupade tööstus (ca 25%), peale selle keemia- (20%) ja tekstiilitööstus (17,5%). Tagasimi-

neket on näha eelmainitud põhjusil vaid puutööstuses (ca 10%). Võrreldes 1929. a. k. a. tõus on veidi väiksem (8,8%), kuid üksikutes tööstusharudes vahekorrad on osalt teravalt lahkuminevad. Üksikuis rühmades kasv ulatub ca 20—50%, kehakatte- ja pudukaupade rühmas on see peamiselt pudukaubatööstuse arvel enam kui kahekordistunud. Tagasiminekut võib märkida vaid kolmes rühmas — mäetööstuses, paberi- ja poliograafiatööstuses (vt. tabel).

Selline on üldjoontes seisukord tööstuses. Ühes üldise konjunktuuri paranemisega tegevus on loomulikult aktiivsem ka teistes rahvamajanduse harudes — kaubanduses, transpordi alal jne. Kaubavedu raudteel osutub vast ainsaks tähtsamaks alaks, kus metsaveo arvel on tekkinud tagasimineku, võrreldes mullusega.

Aktiviteedi tunduv tõus majanduselusel on tekitanud pöördet ka tööturul. Registreeritud töötute arvulist liikumist viimaseil aastail iseloomustavad järgnevad andmed.

	Registreeritud töötute üldarv, arvatud kaasa hädabittöölised (12 kuu keskmised) — Total Number of Unemployed Registered, Incl. Workers on Public Works (12 months' averages).	Hädabittöölise arv (6 kuu — jaanuari-mai ja detsemberi keskmised) — Number of Workers on Public Works (6 months' January-May a. December averages).
1927	4 284	1 963
1928	3 718	2 020
1929	4 700	1 973
1930	4 721	2 296
1931	5 279	2 966
1932	9 832	5 234
1933	13 193	8 021
1934	5 800	3 445

L. a. augustis teostatud töøbörside ümberkorraldamise tõttu hilisemad andmed ei ole eelmistega hästi võrreldavad, lahkumineku pole siiski niivõrd olulised, et orientatsiooniline võrdlus oleks takistatud. Töøbörside andmeil tööturu seisukord on kujunenud k. a. esimesel poolel, võrreldes eelmise aastaga, järgmiseks. (Vt. järgnev tabel).

K. a. 1. juuliks töøbörsides registreerituist oli üle riigi kokku töötuid mehi 58, naisi 151 ning töövõtjaid 474 meest ja 173 naist. Neist asus Tallinnas (registreerimise asukoha järgi) 355, Tartus 316, Pärnus 74, Valgas 33, Nõmmel 32, Rakveres 24 ja Narvas 12. Muist töøbörsides oli registreeritud veel vähem ja

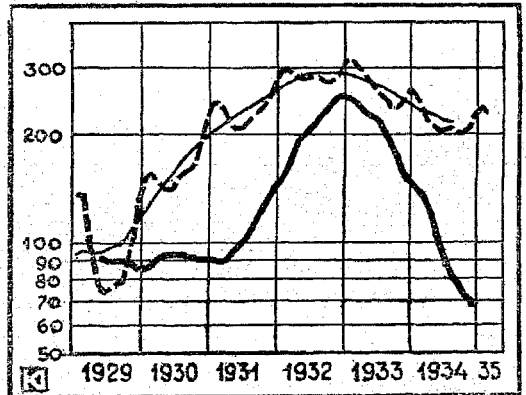
	Töøbörsides registreeritud töötute ja töövõtjate arv — Number of Unemployed Registered.		Tööliste arv avalikel ja hädabittööl — Number of Workers on Public Works.	
	1935. a.	1934. a.	1935. a.	1934. a.
1. jaanuar	2 739	9 215	2 505	2 740
1. veebruar	3 406	7 720	3 637	5 069
1. märts	3 721	6 149	3 284	5 328
1. aprill	3 121	6 005	1 587	3 452
1. mai	2 247	3 062	1 139	2 631
1. juuni	1 858	1 990	1 205	339
1. juuli	856	903	1 001	205

mitmes börsis ei olnud registreeritud ühtki töötut ega töövõtjat. Praegust tööturu seisukorda, kus käes on sesoontööde hooaeg, tuleb pidada täiesti normaalseks. Töötute reserv sellises ulatuses, nagu näeme seda praegu, on mõeldav loomuliku nähtena ka kõige paremas majanduslikus olukorras. Teiste sõnadega, töötaolu, kuivõrd see on tingitud tsüklilisest majanduskriisist, võib pidada meil praegu likvideerituks.

Rahvusvahelise Töötöuro poolt tehtud ja hiljuti avaldatud arvutused võimaldavad meie tööturu seisukorra kohta tõmmata väga huvitavaid rööbasjooni. Arvutuste tulemused on

Eesti ja rahvusvaheline töötaolu indeks. 1929—34 (kuuandmeil, 1929. a. = 100).

Estonian and International Indexes of Unemployment in 1929—34 (Monthly Data, 1929 = 100).

--- Rahvusvaheline indeks, sesoonne liikumine kõrvaldamata. — International Index, Unadjusted for Seasonal Variations.
 — Rahvusvaheline indeks, sesoonne liikumine kõrvaldatud. — International Index, Adjusted for Seasonal Variations.
 — Eesti indeks, sesoonne liikumine kõrvaldatud. — Estonian Index, Adjusted for Seasonal Variations.

graafiliselt kujutatud lisatud joonisel. Sellest näeme, et majanduskriis, mis avaldub kõige kujukamalt töötaolu tõususe, algas Eestis umbes aasta hiljem kui mujal maailmas. Teiseks — töötaolu ei ole majanduskriisi süvikus (1932. ja 1933. a. vahetusel) üldiselt tõusnud Eestis

rahvusvahelise tasemeni. Ja kolmandaks — Eesti on teostatava sihikindla majanduspoliitika varal kaotanud tööpuuduse, kuna see mujal maailmas püsib edasi majanduskriisieelse ajastuga võrreldes kaks korda suuremas ulatuses.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Põllutöökoda on esitanud Majandusministeeriumile märgukirja, milles käsitatakse tapamajade kõrvalsaaduste kasutamist ja palutakse kergete veisenaahkade sissevedu pidurdada ning lihastõöstuse jäänuste turgu korraldada. See märgukiri oli toornahkade sisseveo pidurdamise osas läbivaatamisel Impordi reguleerimise komisjonis, kus selgus, et käesoleva aasta I poolel on toornahkade sissevedu ümmarguselt võttes umbes 100% suurem kui möödunud aastal samal ajal. Sisseveo tõusu on mõjutanud esijoones suurenenud nõudmine siseturul, mis tingitud üldisest ostujõu tõusust (üldiselt arvestatakse tõusu 25% läinud aastast), pargitud naha eksport ja kodumaalt saadavate toornahkade väheusus. Need asjaolud, samuti kui ka toornahkade impordi pidurdamine on toonud esile toornahkade hinna tõusu siseturul (veisenaahkade hind on viimase 5 kuu jooksul tõusnud 23%), nii et need siseturul märksa kallimad kui imaturul; kuid vaatamata sellele pole nahku tarvilisel määral saada.

Impordi reguleerimise komisjon leidis, et Majandusministeeriumile tuleb jätta õigus lubada toornahku importida vajaduse järele, kusjuures tuleb pidada silmas, et esijoones kasutatakse kodumaalt saadavad nahad.

● Majandusministeeriumi tööstusosakond on annud loa:

Elmar Viin'ile, Jõhvi asund. Virumaal, saeveski sisseseadmiseks ja seal

töötamiseks. Saeveski annab 5 töölisele tööd. Jõuandjaks lokomobiil. Valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali.

● Valga linnavalitsusele, Valgas, Metsa tän., tapamaja sisseseadmiseks. Tapamajas leiab 5 inimest tööd. Jõuandjaks 2 h.j. elektrimootor.

● O/ü. Meltsi villa- ja riidevärvimistööstus, Tartus, Riia tän. nr. 60, riidekudumistöökoda sisseseadmiseks. Töökojas leiab 50 inimest tööd. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 21 h.j. Kootakse peamiselt villast riidet, milleks ülesseatud 12 kudumistelge.

● Antonina ja Ivan Grischakov'idele, Tartus, Teguri tän. nr. 47/49, klaasilihvimistöökoda sisseseadmiseks ja seal töötamiseks. Töökojas on mõeldud vääristada neid klaasitooteid, mis saadakse teistelt klaasivabrikutelt poolvalminuna; samuti kui ka neid tooteid, mis jäänud töötlemata hävinenud vabrikus.

● R. Tegelhus'ile, Järvamaal, Järva-Jaanis, kaseini kuivatamistööstuse sisseseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõtte annab 4 töölisele tööd. Jõuandjaks 8 h.j. elektrimootor. Kuivatatakse toorkaseini.

● Leo Lipeles & A. Itskovitsch'ile, Tallinnas, Müürivahe t. nr. 23 trikookindatööstuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab kuni 50 töölise tööd. Valmistatakse igasuguseid trikookindaid.

RAHANDUS

RIIGI TULUD JUUNIS. — STATE REVENUE IN JUNE.

Majandusministeeriumi Rahandusosakonnas tehtud kokkuvõtte järgi on k. a. juunis laekunud riigile tulusid 6475 tuh. kr. eel-

mise aasta sama kuu 5982 tuh. kr. vastu, seega enamlaekumine 493 tuh. kr. ehk 8,2%.

Suuremad tuluallikad andsid k. a. juunis tulusid järgmiselt:

Tempelmaks ja lõivud 341 tuh. kr. eelmise aasta 323 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 5,6%; tollid 1364 tuh. kr. eelmise aasta 1180 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 15,6%; aktsiisid 570 tuh. kr. eelmise aasta 407 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 40%, kuid siin ei ole enamlaekumine tingitud aktsiisitulude harilikust tõusust, vaid on seletatav sellega, et 1935/36. a. nomenklatuuris on käesoleval aastal kehtimahakanud Aktsiisimaksu seaduse kohaselt aktsiiside hulka võetud ka aktsiisimaks bensiinilt, mis eelmistel aastatel bensiinimaksuna laekus segatulude hulka.

Piiritusmonopolist saadi k. a. juunis 1154 tuh. kr. eelmise aasta 1002 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 15,2%; raudteedest 1131 tuh. kr. eelmise aasta 1286 tuh. kr. vastu, vähemlaekumine 155 tuh. kr. ehk 12%; posti, telegraafi ja telefoni tuludena saadi 401 tuh. kr. eelmise aasta 400 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 0,3%.

Muid tulusid on saadud 1514 tuh. kr. eelmise aasta 1385 tuh. kr. vastu, seega enamlaekumine 129 tuh. kr. ehk 9,4%.

Kokku on 1935/36. eelarve-aasta esimesel veerandil (aprill-juuni) laekunud tulusid 20,7 milj. krooni eelmise (1934/35) aasta sama aja 17,3 milj. kr. vastu. Suurenemine on sündinud peamiselt tollide, piiritusmonopoli, aktsiiside ja riigi ettevõtete arvel.

Nagu eelmise kuu tulude ülevaates juba märkisime, tuleb k. a. enamlaekumised peamiselt erakordsete laekumiste ja varemalaekumiste arvele. Nii laekus Pikkalaenu Panga 453 tuh. krooni suurune puhaskasu k. a. mais, kuna eelmisel aastal see tulu suuremas osas (kr. 300 000 ulatuses) laekus juulis. Samuti on 1935/36. a. aprillis kantud üle tuludesse Eesti Pangalt 1934. a. eest saadud dividendid 267 tuh. krooni, misugune tulu 1933. a. eest laekus 1933/34. a. märtsis. Siis esineb veel 1935/36. a. aprilli tuludes erakordse laekumisena puhaskasu Riigi Metsatööstuselt 1933/34. tegevusaasta eest 1674 tuh. kr. (eelmise aasta samal kuul laekunud 625 tuh. kr. vastu).

Regulaarsete tulude osas püsib laekumine stabiilsena.

LAEVANDUS

PRAHITURG 1. JUULIKS. — FREIGHTS.

Laevade prahiturg käesoleval aastal püsis madalal kuni juuni teise pooleni, olles üldiselt kõikide kuude kohta madalam kui 1934. a. Tuntud „Lloyds List“ prahi indeks mais oli 64.11, kuna 1934. a. oli 64.36. Veerandaastate viisi oli indeks (1923 = 100):

	1934. a.	1935. a.
I veerand	65.24	63.89
II veerand	64.28	aprill 63.97 mai 64.11

Ka juuni esimene pool möödus madalate prahtide tähe all, eriti metsavedudel Balti merest ja Valgest merest, samuti kui sütevedudel tagasi. Kuna nende prahtidega laevad pidid töötama üldiselt puudujääkidega (neis riiges, kus ei makseta toetust ja kuld kõrged), siis laevaomanikud olid prahtimisel tagasihoidlikud. Samal ajal rahvusvahe-

line laevaomanikkude ühing „Baltic & White Sea Conference“ Inglise „Chamber of Shipping“ toetusel võttis energiliselt üles minimaalprahtide kehtimapaneku Balti ja Valgumere tarvis, seejärel kui minimaalnormid Lõuna- ja Põhja-Ameerika viljaveol on andnud häid tagajärgi. Ka seisev tonnaaž kogu maailmas on kokkuvõtete järgi langenud 6,4 milj. br. tn-le, millest Ameerika laevu 2,6 milj. tn. ja tanklaevu üle 0,6 milj. tn., nii et teisi laevu juba alla 3 milj. tn., mis võrreldes eelmiste aastatega on suur vähenemine, mis pealegi kestab edasi, kuna laevade müük lõhkumiseks läheb endiselt intensiivselt. Teatavat suurenemist prahiturul nõuab ka Itaalia sõjavägede ja sõjamoona saatmine Aafrikasse, mis tõmbab ära osa tonnaaži harilikudelt vedudelt. Ka Lõuna-Ameerika viljavedu on püsinud käesoleval

aastal võrdlemisi intensiivne normiprahtide juures ning isegi üle selle. Vaid kõige viimasel ajal on see turg jällegi lõdvemaks muutunud, mis võib mõjutada ka teisi kaugemerele turge. Viimased asjaolud on kaasa mõjunud, et juuni teisel poolel ja juuli aluks prahiturud kogu liinil on hakanud vähehaaval paranema. Paranemist on märgata ka metsaprahtidel, kus pakutakse juba 2-3/rohkem kui navigatsiooni alul ning üldiselt promptlaevu on vähe saada. On olemas eeldusi, et see paranemistendents püsib edasi vähemalt Balti/Valgemere turgudel ka juulis ning augustis, samal eeskujul nagu see oli läinud aastal. Ning kui suudetakse 15. septembriks teostada Balti ja Valgemere minimaalmetsaprahid, nagu on kavatsatud, siis võib ka sügisene prahtide tagasimineku jääda ära, mis viimaseil aastail on saanud krooniliseks. Igatahes laevaomanikel ei ole põhjust närveerimiseks ning tuleb mõnda tasuvaid prahte, mille läbiviimiseks väljavaated olemas.

Toome allpool mõned viimasel ajal sõlmitud prahid mõnesugustel vedudel:

Metsavedu:

Kotka ja Transsund/Tyne, 550 std. DBB, 32/6, juuli.
Haparanda/Hull, 700 std. DBB, 37/—, juuli.
Brahstad/Rouen, 1250 std. pab. puud, 35/6, juuli.
Arhangel/Lübeck, 700 std., 44/—, juuli algus.
Arhangel/Avanmouth, 950 std., 48/6, 10—20/VII.
Arhangel/Leer & Emden, 700 std., 46/6, juuli.
Arhangel/Liverpool, 550 std., 47/6, 20—30/VI.
Arhangel/Cardiff, 930 std., 43/3, 20—30/VI.
Omega/Garston, 1050 std., 47/—, 10/VII.
Leningrad/Ghent, 600 std., 30/9, juuli alg.
Leningr./London, 600—900 std., 34/—34/6, juuni lõpp.

Sütevedu.

Glasgow/Copenhagen, 2000 tn., 3/10¹/₂, juuni.
Hull/Memel, 1400 tn., 4/6, 6/VII.
Newcastle/Stugsund, 2700 tn., 4/9, juuni.
Newcastle/Põhja Norra, 2500 tn., 5/—, juuni lõpp.
Newcastle/Liibavi, 3200 tn., 4/10¹/₂, juuli.
Cardiff/Genua, 4000 tn., 8/6, 25/VI.
Cardiff/Buenos Aires, 3000 tn., 9/3, juuni lõpp.
Danzig/L. Rootsi, 4/6—5/—, juuni lõpp.

Muud veod.

Vili, Rosario/London, 7600 tn., 16/6, juuli.
Vili, Mustmeri/Hamburg, 5600 tn., 9/—, juuli.
Mullapähkl., Saloum/Vahemeri, 1650 tn., 23/—, juuli.
„ Saloum/Continent, 1600 tn., 22/—, juuni.
„ Saloum/Continent, 1500 tn., 23/—, juuli.
Õlikoogia, Mustmeri/Taani, 4200 tn., 12/—, juuli.

Ajaleping.

2000 DW. tn. laev, 6 kuud Euroopa veod. £ 425.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG — BUTTER MARKET.

Võituru seisukord näitas möödunud nädalal paranemistendentsi, olgugi et osal välis-turgudest hind langes, teisel aga tõusis.

Inglise turul meie võihinnad näitavad langust nii Põhja- kui ka Lõuna-Inglises. Londonis noteeriti meie võihinnaks 82 š cwt eelmise nädala 84 š vastu ja Manchesteris 84—86 š cwt eelmise nädala 85—87 š vastu cwt.

Saksa turul näitas võihind paranemist peaaesjalikult sisseveo maksude alandamise tõttu. Sisseveomakse alandas Reichsstelle für Milcherzeugnisse, Oele und Fette alates 1. juulist kuni 15. juulini 92 Rmk-lt 82 Rmk-le dz.

Sisemised muudatused või tarvituses Saksa räägivad enam võihinna halvenemise kui paranemise kasuks, kuna valitsevate soojade ilmade tõttu võitartvitus on vähenenud ja selle asemel suurenenud puuviljade ja aiasaaduste tarvitust.

Tallinnas noteeriti 8. juulil võihinnaks möödunud nädalal sissetulnud või eest 106 senti kg eelmise nädala 104 senti vastu. Võihinna paranemine oli tingitud seisukorra paranemisest Saksa turul, kuna seal sisseveomaksude vähenemise tõttu saadakse kõrgeimat hinda.

Taani või hind, mis mõõduandvamaid inglise turul, langes paari š võrra cwt. Hindade lõdvenemise tõttu Kopenhaageni noteering eelmise nädalaga võrreldes langes 4 ööri võrra kg-lt.

Käesoleva aasta hinnad võrreldes möödunud aasta samaaegsete hindadega, on siiski tunduvalt paremad.

Siseturul Tallinnas maksus meierei või 135 senti kg, taluvõi 105—115 senti, Tartus — meiereivõi 120—138 senti ja taluvõi 88—113 senti, Pärnus — meiereivõi kohta turu hinda pole teada, kuid kauplusis maksus 130—135 senti; Viljandi — kauplusis meierei (Järg lhk. 488).

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 11.	1/VII	17/VI	o/o	Juuni		English Nomenclature see No. 11.	1/V	24/VI	o/o	Juuni	
	7/VII	23/VI		1935	1934		1935.	30/VI		1935	1934
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (börsikom. noteeringute järgi (kr. kv))											
Teravili, jahu ja kartul											
1. Rukis	12,75	12,75	0	12,75	13,00	70. Searasv, sulatamata . . .	53	55	0	55	85
2. Nisu	13,50	13,50	0	13,50	13,00	71. " sulatatud	70	70	0	74	118
3. Oder, õlle	—	—	—	—	—	72. Loomarasv, sulatamata . . .	55	50	+10,0	50	60
4. " sööda	8,75	8,75	0	8,75	17,50	73. " sulatatud	60	60	0	60	75
5. Kaer, "	7,25	7,25	0	7,25	11,50	74. Heeringad, soolatud	150	50	0	50	50
6. Rukkijahu	14,60	14,60	0	14,61	14,30	75. Rämised, värsked	15	5	+300,0	5	5
7. Rukkipüü	21,75	21,75	0	21,75	20,42	76. Kihud	—	—	—	10	15
8. Nisupüü (kõrgem sort)	31,50	31,50	0	31,50	35,50	77. Riis "	60	60	0	60	60
9. Kartulid, eksport	—	—	—	—	2,36	78. Manna "	38	38	0	38	50
10. " piirituse	—	—	—	—	—	79. Kartulijahu	25	25	0	25	30
11. " vabriku	2,05	2,05	0	2,05	1,40	80. Suhkur	44	44	0	44	44
Piimasaadused ja kunstvõi											
12. Junst šveitsi (kg)	1,20	1,20	0	1,20	1,15	81. Sool	5	5	0	5	7
13. Margariin "	0,65	0,65	0	0,65	0,68	82. Ristikhein	—	—	—	—	6,1
Koloniaalkaubad											
14. Suhkur	43,88	43,88	0	43,88	42,88	83. Asahein	4,0	3,7	+3,1	4,0	4,9
15. Sool, Vene	2,50	2,50	0	2,50	3,30	84. Põletispuud, kase (m ³)	563	563	0	563	563
16. " Saksa	2,50	2,50	0	2,50	3,73	85. " männi	352	352	0	352	352
17. " Inglise	2,50	2,50	0	2,50	—	86. Petrooleum (lt)	11	11	0	11	—
18. Riis, Burma II	45,00	45,00	0	45,00	43,00	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
19. Tee, Or. Pek., Tselion (kg)	5,75	5,75	0	5,75	7,05	Rukis — (kr. kv.)					
20. Kohv, Rio, Santos jne. "	4,68	4,68	0	4,68	6,35	87. Hamburg (La Plata)	6,60	6,98	-4,6	7,14	—
21. Heering., S. Matties (tünn)	35,00	35,00	0	35,00	44,00	88. Chicago	6,65	6,33	-2,8	6,73	9,06
22. " Matfals "	39,50	39,50	0	39,50	49,00	89. Winnipeg	5,09	5,73	-11,2	6,05	7,00
Ehitismaterjal						Nisu — (kr. kv.)					
23. Telliskivid (1000 tk.)	34,00	34,00	0	34,00	37,00	90. Hamburg (Manitoba I)	12,61	12,72	-0,9	17,85	—
24. Tsement (tünn) ¹⁾	6,45	6,45	—	6,45	—	91. Liverpool	9,93	10,49	-5,3	10,68	9,38
25. Lubi	—	—	—	—	3,50	92. Chicago	11,27	10,94	+3,0	11,00	12,43
26. Tsementvalge (kg)	0,48	0,48	0	0,48	0,55	93. Winnipeg	10,87	10,98	-1,0	11,11	10,15
27. Ooker "	0,22	0,22	0	0,22	0,23	Mais — (kr. kv.)					
28. Värvits "	66,50	66,50	0	66,50	73,00	94. Tallinn	—	—	—	—	—
Metallid						Või. (sent. kg)					
29. Raud, sordi	14,00	14,00	0	14,00	12,13	96. Tallinn	106	104	+1,9	102	80
30. Teras, vedru	25,00	25,00	0	25,00	—	97. Kindlustatud hind	120	120	0	120	120
31. Inglise	485,00	485,00	0	485,00	475,00	Londonis.					
32. Seatina	35,00	35,00	0	35,00	35,00	98. Taani	177	182	-2,8	180	153
33. Vaskplekk, punane	180,00	162,50	+10,5	162,00	150,00	99. Eesti	146	150	-2,7	144	127
34. " valge	150,00	135,00	+11,1	135,00	133,00	100. Läti	158	148	-2,0	140	126
35. Tsinkplekk	67,50	67,50	0	67,50	68,00	101. Leedu	145	160	-1,2	163	148
Riie ja nahk						U. Mersmaa.					
36. Puuvillaneriie, bjas (mtr)	0,56	0,56	0	0,56	0,56	Manchesteris.					
37. " mitkal "	0,42	0,42	0	0,42	0,42	103. Taani	181	184	-1,6	182	155
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	2,03	2,03	0	2,03	2,20	104. Eesti	151	153	-1,4	150	133
39. " Am. nah. I s. "	2,33	2,33	0	2,33	2,35	105. Läti	161	163	-1,4	149	132
Kütteained, õlid jne.						106. Soome					
40. Kivisüsi, aur, Newcastle	2,55	2,55	0	2,55	3,40	107. Rootsi	161	168	-4,2	164	137
41. " sepa	2,75	2,75	0	2,75	3,90	Berliinis.					
42. Põlevkivi, I-a s.	0,80	0,80	0	0,80	0,85	108. Saksa margivõi	373	373	0	373	344
43. Turvas	0,33	0,33	0	0,33	0,33	109. Peen meiereivõi	364	364	0	364	325
44. Põlevkiviõli	4,60	4,60	0	4,60	—	110. Meiereivõi	353	353	0	353	325
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,00	10,00	0	10,00	11,50	111. Kopenhaagenis. — Taani	133	136	-2,2	133	108
46. Petrooleum, Vene ja Am.	10,75	10,75	0	10,75	12,50	Peekon. (sent. kg)					
47. Bens., R.-põlevk. segab. (lt)	0,28	0,28	0	0,28	0,27	112. Tallinn 60 — 72 kg I s.	53 ²⁾	63 ²⁾	-15,9	56	69
48. " välismaa, I sort "	0,28	0,78	0	0,28	0,20	113. " { 55,5—59,5 " " "	48 ²⁾	58 ²⁾	-17,2	51	63
VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (sent. kg.)						114. " { 72,5—75,0 " " "					
49. Rukis	—	—	—	—	13,5	114. " { 75,5—80,0 " " "	44 ²⁾	64 ²⁾	-18,5	47	60
50. Nisu	—	—	—	—	—	Londonis (kõrgem not.)					
51. Oder	—	—	—	—	15,0	115. Taani	182	182	0	174	158
52. Kaer	9,0	9,5	-5,6	9,2	11,0	116. Eesti	157	164	-4,3	162	148
53. Rukkijahu	14,6	14,8	0	14,6	14,2	117. Läti	—	162	—	160	147
54. Sepikujahu	18,5	18,5	0	18,5	26,8	118. Leedu	—	164	—	162	149
55. Kartulid	3,5	3,5	0	3,5	2,9	119. Rootsi	175	175	0	169	153
56. I valiku piim	9	8	12,5	8	9	120. Iiri	182	180	+1,0	178	172
57. Lauavõi	135	135	0	135	130	121. Poola	160	160	0	168	143
58. Kõõgivõi	110	105	+4,8	109	105	Lina — Võru-Petsari.					
59. Koor, röösk (liter)	90	90	0	90	85	122. Ristna (R)	135	135	0	135	89
60. " hapu	90	90	0	90	90	123. Hoffsdreiband (HD)	126	126	0	126	81
61. Kanamunad (paar)	7	8	-12,5	7	7	124. Dreiband (D)	117	117	0	117	73
62. Sealiha, keeduliha	45	45	0	45	60	125. Ordin.-dreiband (OD)	106	106	0	106	64
63. " praaliha	50	45	+11,1	45	65	126. L. ordin. dreib. (LOD)	95	95	0	95	56
64. Loomaliha, supiliha	50	45	+11,1	41	38	127. Takuprakk (H)	83	83	0	83	44
65. " praaliha	60	65	-7,7	65	60	Mujal Eestis.					
66. Vasikaliha, esim. veer.	35	35	0	39	40	128. Ristna (R)	183	183	0	183	86
67. " tag.	45	45	-18,2	51	50	129. Hoffsdreiband (HD)	124	124	0	124	78
68. Lambaliha, esim. veer.	50	50	0	50	85	130. Dreiband (D)	115	115	0	115	70
69. " tag.	56	60	-8,3	60	70	131. Ordin. dreiband (OD)	104	104	0	104	61
						132. L. ordin. dreib. (LOD)	93	93	0	93	53
						133. Takuprakk (H)	81	81	0	81	41

1) fr. Rukvere; 2) 1/VII — 7/VII; 3) 8/VII — 14/VII; 4) 20/V — 26/V; 5) 24/VI — 30/VI; 6) 24/VI — 30/VI.

reivõid 135 senti, taluvõid turul 90—120 senti, Narvas — meiereivõid 130—135 senti, taluvõid 100—115 senti, Rakveres — meiereivõid 135 senti ja taluvõid 95—100 senti, Kuressaares — meierei või 110—120 senti, taluvõid 80—100 senti, Valgas — meiereivõid 130—135 senti ja taluvõid 88—113 senti kg eest.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoni hinnad, mis kõvenesid järjest aasta teisel veerandil, näitasid languse tendentsi kolmanda veerandi esimesel nädalal. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering lõdvenes 4 š võrra tsentnerilt, langedes 88 š-le tsentner. Vaatamata hinna langusele on praegune noteering Londonis siiski tunduvalt kõrgem kui läinud aastal samal ajal.

Hinnalanguse tõttu Inglises ja suure nädala toodangu tagajärjel tuli alandada peekonisigade noteeringut 10 snt võrra kg-lt.

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tallinna lihaturul jäid veiseliha hinnad üldiselt püsima. Liha maksus 20—40 snt kg vastavalt headusele. Eluskaalu alusel turustades maksti nuumveistest 23—25 snt, keskmistest 20—26 snt ja lahjadest 15—17 snt kg. On loota, et veiste ja veiseliha hinnad jäävad ka eelolev. näd. samale tasemele.

Vasikaid turul keskmiselt. Nuumvasikate lihast maksti 45—55 snt, keskmistest 35—42 snt ja lahjadest 29—33 snt kg. Eluskaalu alusel turustati 20—39 snt kg, vastavalt headusele. Hinnad püsivad.

Lammaste pakkumine kaunis rohke. Tugevalt nõrgenesid eksportlammaste hinnad. Nende hinnaks noteeriti tapakaalu alusel turustades 73—78 snt ja eluskaalu hinnaks saatejaamas 32—35 snt kg. Siseturul hinnad mõõdunud nädala tasemel, s. o. liha maksus 27—47 snt kg. Siseturul eluskaalu alusel turustades maksusid lambad 25—30 snt kg. Suurt hinna lõdvenemist ei ole enam näha ette.

Sealiha pakkumine väheldane. Hinnas tõusid kõikide lihasortide hinnad. Nii maksusid porsad 50—65 snt, noored sead 40—45 snt, lihasead 39—45 snt, rasvasead 38—45 snt ja eksporttapamajade poolt siseturule müügil saadetud peekonsead 42—45 snt kg. Eluskaalu alusel turustades tuleks sigadest nõuda 29—33 snt. Hinnad eeloleva nädala kohta selgusetu.

Välja veeti võid mõõdunud nädalal, s. o. 1. juulist kuni 7. juulini 3302 kv, millisest kogusest läks Inglisse 2525 kv (68%), Saksa 776 kv (30%) ja mujale 1 kv. Inglisse saadetud võist läks Põhja-Inglisse ca 60%, muu osa Lõuna-Inglisse.

Käesoleval nädalal maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 —72 kg	53	48	42	
55,5—59,5 "	48	44	38	Sise-
72,5—75 "	48	44	38	туру
75,5—80 "	44	40	37	hinnad.

Mõõdunud nädalal tapeti eksporttapamajades 2477 siga 1481 sea vastu eelmisel nädalal, neist oli peekonkaalulisi 2395 siga 1415 sea vastu eelmisel nädalal.

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg.).

	Sealiha	Veiseliha	Vasikaliha	Lambaliha
Tartu	36—43	20—32	18—25	35—45
Pärnu	38—43	20—40	27—30	40—48
Viljandi	38—45	30—45	20—28	35—42
Valga	30—45	30—35	23—28	35—45
Võru	38—40	30—40	20—25	40—45
Rakvere	35—40	25—42	20—35	40—50
Narva	35—45	35—50	35—45	35—45

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas 1./VII— 7./VII 1935	24./VI— 30./VI 1935	1935. a. 1. I kuni 7. VII	1934. a. 1. I kuni 8. VII	1933. a. 1. I kuni 9. VII
VOI (tonni)	380,2	388,6	4541,9	4366,0	3798,6
Butter (tons)					
Sellest:					
Saksa	77,6	66,0	1610,9	1419,3	1735,7
Inglisse	252,5	315,9	2646,1	2829,5	1674,6
Belgiasse	—	—	39,7	12,1	160,4
Soome	—	—	—	2,1	2,5
MUNAD (tuh. tk.)— Eggs (1000)	1199	2516	21446	14900	6348
Sellest:					
Inglisse	864	1744	15545	10203	3200
Saksa	247	288	2847	2331	—
PEEKON (tonni) — Bacon (tons)	—	119,7	1195,9	1499,9	1675,9
LINA (tonni) Flax (tons)	44,8	63,8	3957,7	2406,1	2307,6
Sellest:					
Inglisse	21,0	—	2559,2	1728,3	1402,8
Belgiasse	—	—	70,3	121,6	679,7
Soome	—	—	184,9	99,1	62,9
Saksa	23,9	63,8	731,6	355,0	11,4
Prantsusse	—	—	10,3	60,5	50,2

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Seisukord kanamuna turul muutusetä.

Suuremat hinnalangust pole näha ette.

Inglise turul hinnad kodumaa munadelt ja paremailt importsortidelt näitasid edasi langust, nõrgemakvaliteediliste munade hinnad aga püsisid. Sisemaa munadel langes hind suurelt sajalt (120 tk) kohati 3 kuni 9 penssi, paremail importmunadel 6 penssi ümber ja normaalsortidel nagu Poola munad kuni 1½ penssi.

Meie kanamunade hinnaks noteeriti möödunud nädalal (Suure saja — 120 muna eest 8 penssi) 18 lbs 8/ — (8/8) (sulgudes eelmise nädala noteering), 17 lbs 7/6 (8/ — — 8/1½), 16½ lbs 7/3 — 7/4½, 15½ lbs 7 — — 7/1½ (7/3 — 7/6) ja 14 lbs 6½ — 6/3 (6/7½ — 6/9). Meie kanamune müüdi möödunud nädalal Londoni turul isegi 6 — 7 penssi alla eelmise nädala noteeringu. Samuti müüdi ka Soome mune alla eelmise nädala noteeringu.

Saksa turg oli müüjatele palju soodsam, kuna seal pakkumine vaevu suutis rahuldada nõudmise. Saksast saadud munahindadele avaldas kahtlemata ka mõju sisseveomaksude alandamine Reichsstelle für Eier'i poolt, missugune alandas juuli esimese

kolmandiku kohta sisseveomakse dz 30 Rmk-lt 24 Rmk-le.

Tšehhoslovakkia turul importmunade hinnad olid püsiva tendentsiga.

Tallinna noteering jäi eelmise nädala tasemele 36 senti kg franko kogumispunkt. Koos riikliku juuremaksuga makstakse munatootjaile 45 senti kg, mis vastab:

50 gr rasketel munadel	4,5 senti paar
55 " " "	4,9 " "
60 " " "	5,4 " "

Siseturu munad alla 50 gr rasked 4,4 senti paar ja üle 50 gr rasked 5,2 senti paar. Turutendents eksportmunadel kindlam ja siseturu munadel püsiv.

Möödunud nädalal 1. juulist kuni 7. juulini veeti kanamune välja 1 199 000 tk, sellest läks Inglisele 864 000 tk, Saksa 247 000 tk ja mujale 88 000 tk.

Möödunud nädala lõpul maksusid kanamunad siseturul Tallinnas, Tartus ja Viljandis 7 — 8 snt paar, Pärnus 8 — 9 snt, Narvas 8 snt, Rakveres 7 snt, Kuressaares 6 — 7 snt ja Valgas 6 — 8 snt paar. Võrreldes siseturu hindu eelmise nädalaga, näeme et hinnad näitasid tõusu Tartus ja Narvas, püsisid eelmise nädala tasemel Viljandis, Valgas ja Kuressaares, kuna Tallinnas hind lõdvenes.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Möödunud nädalal tõusid nisuhinnad Chicagos 33 sendi ulatuses kv-lt, kuid teised teraviljabörsid jäid sellest kui kohaliku tähtsusega hinna tõusust täielikult mõjustamata ja noteeringud näitasid veelgi hindade nõrgenemist. Tähtsamail turgudel noteeriti järgmised hinnad kr kv (sulgudes eelmise nädala hinnad):

Rukis:	Chicago 6.65 (6.88),	Winnipeg 5.09 (5.73),
	Hamburg (La Plata) 6.66 (6.98);	
Nisu:	Chicago 11.27 (10.94),	Winnipeg 10.87 (10.98),
	Hamburg (Manitoba I) 12.16 (12.72),	Liverpool 9.98 (10.49);
Mais:	Chicago 11.62 (11.77).	

Põhja Am. Ühendriikides on talinisu koristamine takistatud koristamisäegsest liigniiskeist ilmastikuoludest, mille tagajärjel on viivitatud lõikuse läbiviimine. Hilisemale koristamisele on lisandunud ka roostehaiguse levik, milleläbi on tekkinud mõnes nisukasvatusrajoonis tunduvalt kahjud. Toodud asja-

oludel on praegused eelhinnangud kujuneva nisusaagi kohta veidi tagasihoidlikumad kui kuu aega tagasi. Nii hinnatakse talinisu kogusaak 451 milj. bušelit kuu aega tagasi toimunud hinnangu 469 milj. buš. vastu. Möödunud aasta toodang oli 405 milj. buš. Suinisu toodang näib olevat parem kuu aega tagasi tehtud hindede järgi ja tõuseb 256 milj. bušellile, mis on eelmisest hindest 16 milj. bušeli ja möödunud aastast 165 milj. bušeli võrra kõrgem. Kujuneva saagi tagasimineku endaga toonud ühes Chicagos tunduva nisuhinna kõvenemise, kuid seevastu jätnud mõjustamata teised teraviljabörsid.

Kanadas on nisusaagi väljavaated head ja eelhinnangute järgi tõusevad 400 milj. bušelile eelmise aasta 276 milj. bušeli vastu. Tagavarade vähenemine toimub Kanadas väga aeglaselt, sest m. a. loodetava 50 milj. bušeli nisu ekspordivõimalusest Am. Ühendriikidesse

täideti kõigest 16,2 milj. bušelit. Tagavara-de seis hinnati 1. VI 35 192 milj. bušelile.

Rukkiturul on suurem ummistus võidetud, kuid suure pakkumise tõttu ka hinnad suru-tud väga madalale. Üldiselt on rukki kasvu-olud rahuldavad ja sellega loodetav saak keskmine, mis mõjub pidurdavalt edaspidise hindade paranemisele.

Maisiturg on kauemat aega püsinud kind-lana ja hindade langus ei ole kuigi silmator-kav. Ehkki Am. Ühendriikides on saagi väl-

javaated head (2030—2217 milj. buš. eelmise aasta 1380 milj. bušeli vastu), ei ole see se-nini mõjutanud üldist turu olukorda.

Väikemüügihinnad turgudel (kr. 10 kg).

	Tartu	Viljandi	Pärnu	Valga	Rakvere	Narva
Rukis	1,20	1,20	1,25	1,15	1,30	1,30
Nisu	1,35	1,40	1,40	1,40	1,45	1,50
Oder	0,85	1,00	1,10	0,90	0,95	1,00
Kaer	0,80	1,00	1,00	0,80	0,90	0,95
Rukkijahu . .	1,30	1,35	1,35	1,25	1,40	1,45
Sepikujahu . .	1,90	2,00	1,80	1,80	1,80	2,00

LINATURG — FLAX MARKET.

Maailma linakaubanduse keskustes va-litses k. a. juunis ja juuli esimesel poolel vai-kus.

Dundee linabörsil, Šotis, noteeriti Ida-Eu-roopa linu cif Ida-Inglise sadamad ühe Ing-lise tonni eest naelsterlingites järgmiselt:

15. V 35. 5. VI 35. 3. VII 35. 4. VII 34.

Potseri-Võru R . . .	£ 85	£ 85	£ 84	£ 84
Lätti-Liivi R . . .	£ 85	£ 85	£ 83	£ 84

15. V 35. 5. VI 35. 3. VII 35. 4. VII 34.

Vene kasteleo				
IV gr. I sort . .	£ 96	£ 95	£ 93	£ 98
Pärnu takk I s. .	£ 67	£ 67	£ 66	£ 59

Nagu siit nähtub, püsisid linahinnad vä-listurgudel k. a. juunis mai tasemel. Kuid juuli esimesel poolel näib linahindades aval-duvat tendents languse poole.

AEDVILJATURG — VEGETABLE MARKET.

Marjaturul on praegu valitsevaks marjaks maasikas. Nende pakkumine suurenes mõõdunud nädala jooksul iga päevaga. Neil põhjustel langesid ka hinnad päevpäevalt. Eelmise nädala lõpul müüdi peenemaid ja hal-vemaid aedmaasikaid Tallinna turul 15 snt liiter, suuremaid ja ilusamaid 20—40 snt ltr. Käesoleva nädala alul püsisid maasikate hin-nad samal tasemel. Nende juurdevool turule jäi väiksemaks odava hinna tõttu; samuti tõusis ka nõudmine odava kauba järele. Metsamaasikaid müüdi üksikmüügil Tallinna turul 25—30 snt liiter. Murakatest mis esi-nesid ka uudisartiklina, maksti 20—25 snt ltr.

Rediste, tomatite ja lillkapsa hinnad tõusid käesoleva nädala alul. Tomatitest maksti 120—150 snt kg. Suurel viisil ostes eelmisel nädalal müüdi neid vaid 110—120 snt eest kg. Lillkapsa hind kõikus 10—20 snt vahel pea ja rediste kimbust maksti 6—7 snt. Kasvu-hoonetest müügilisesaadetud viinamarju müüdi 5—6 kr eest kg. Salati kg-st maksti 25—30 snt, meeloni kg-st 100—125 snt, kurkidest 15—30 snt tk ja värskest peedist 10—12 snt kimp.

Uudisartiklina oli turul värsked peakapsas, mille peast maksti 30—40 snt. Värskeid si-bulaid müüdi 20—25 snt eest kg ja värsked hernekaunu 50—60 snt eest kg.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

MAANTEED SUUR-BRITIS. — ROADS IN GREAT BRITAIN.

Maanteede Fondi Valitsuse aruande koha-selt Suur-Britis oli 1933—34. a. 177 822 miili maanteid (1 miil = 1,6 km.), sellest Inglise ja Wales'is 152 273 ja Šotis 25.549 miili. See-ga oli Inglise ja Wales'is ühe ruutmiili peale maanteid 2,6 miili, Šotis aga 0,9 miili. Peale

sõja on maanteede üldpikkus kasvanud pü-sivalt ning uusi maanteid on ehitatud juurde ligikaudu 5000 miili.

Britis tarvituselolev maanteede liigita-missüsteem on võrdlemisi uus, see seati sisse alles 1921. a. Transpordiministrile anti

1919. a. seadusega õigus klassifitseerida maanteid, nagu „tama leiab olevat otstarbekohase“. Liigitamissüsteemi aluseks võeti üksikute maanteede tähtsus liiklemise suhtes, mitte aga nende ehitustüüp. See oli tingitud peamiselt asjaolust, et sarnane liiklemise suurus esletoov liigitelu oli heaks kriteeriumiks, mille alusel võis määrata rahasummamasid maanteede valitsustele.

Tähtsamad liiklemisanteeriad asetati I klassi, kuna vähem tähtsad, kuid ikkagi elava liiklemisega teed moodustasid II klassi. Ülejäänud teed jäeti väljaspoole klasse.

1921. a. võrdus I ja II klassi teede üldpikkus 36 600 miilile. Hiljem suurenes see arv uute teede ehitamise ja vanade, juba liiklemiseks tarvitataivate teede, juurearvamise teel kas I või II klassi, olenedes liiklemise suurusest.

1933—34. a. ulatus I ja II klassi teede üldpikkus 43 437 miilile, olles kasvanud 6 837 miili võrra. Samal ajal võrdus klassifitseerimata teede üldpikkus 134 385 miilile. Sellest oli transportkomisjoni aruande järgi umbes 25% linna tänavaid ja teid ning teist 25% maanteid vähese tähtsusega ehk koguni tähtsusega liiklemise suhtes.

Ainult I klassi teede pikkus Suur-Britis (Inglises, Wales'is ja Šotis) 1933—34. a. võrdus 26 663 miilile ehk 15% kogu teede pikkusest,

kuna II klassi teid oli 16 774 miili ehk 9,4%. Klassifitseeritud teede protsent teede kogupikkusest Šotis ületab kaugelt Inglise ja Wales'i oma, mis on seletatav maa topograafilise iseloomuga. Nii oli Šotis 25,4% üldisest Šoti teede pikkusest I klassis ja 15,7% II klassis. Vastavad arvud Inglises ja Wales'is on 13,2% (I kl.) ja 8,4% (II kl.) 1933. a. ulatus raudteeliinide pikkus S. Britis 20 372 miilile, s. o. ligi üheksa korda vähem kui maanteid. Võrreldes aga raudteeliinide pikkust I ja II klassi teedega nähtub, et viimaste pikkus ületab raudteeliinide oma vaid pisut enam kui kaks korda.

Üsna tähtsusega osa Briti maanteist on käesoleval ajal „tolliteed“, s. o. teed, millede tarvitamiselt võetakse erimaksu. Šotis kaotati tollid maanteilt ja sildadelt juba 1878. a., püsinud on need aga Inglises ja Wales'is. Kuid ka seal on maanteede valitsused püüdnud vähegi soodsail juhuseil omandada ostuteel ka need vähesed „tolliteed ja -sillad“, mis on püsinud senini. 1923. a. oli Inglises ja Wales'is 64 „tollimaanteid“ ja 127 „tollisilda“, 1928. aastaks kahanes maanteede arv 55-le ja sildade — 88-le. 1930. a. kehtima pandud Maanteede Liiklemiseseadusega anti kohalikele võimudele õigus „tolliteede ja -sildade“ omandamiseks sunniviisil. Seega lõpeb nende iga ka Inglises ja Wales'is juba lähemal ajal.

JAEKAUBANDUSE INVENTUURMÜÜGID SAKSAS.

RETAIL INVENTORY SALES IN GERMANY.

Kahel viimasel aastal tehtud väljamüükide ümberkorraldamisega jaekaubanduses püüti kõvendada „regulaarset“ äri, et väljamüükide viia tagasi oma algtähtsusele. Inventuur- ja hooajalõpu müügid peavad kõigeenamalt olema jälle nende moekaupade lao tühjenduseks, mis järgmisel hooajal vaevalt veel müüdivad.

Sel põhjusel lükati inventuurmüükide tähtajad edasi. Liig väike ajavahe jõuluäri ja inventuurmüükide alguse vahel — eriti kriisajal — vähendas jõuluärisid. Inventuurmüügi tähtaegade edasilükkamisega vähendatakse tungi neid oste, mis jõuluks olid määratud, lükata inventuurmüükideni edasi.

Samal ajal vaigistati ka väljamüükide reklaami. Nagu juba jõuluäride ja inventuurmüükide tulemused 1933/34. a. näitasid, õnnestus detsembrikäivet kõvendada ja inventuurmüükide osatähtsust vähendada.

Möödunud aastal peeti inventuurmüügid paljudes kohtades jaanuari teisel ja veebruaril esimesel poolel, 1935. a. valiti ühtlaseks ajaks 28. jaan. — 9. veebr. Inventuurmüük algas sel aastal mõned päevad enne palgapäeva, kuna varem korraldati reeglipäraselt nii, et avamine sündis kohe pärast palgapäeva.

Ka ilmastik avaldas oma mõju: piirkondades, kus ilmastik inventuurmüügi ajal oli

külm, saavutati väljamüügiga soovitud siht. Kuid üldiselt on veebruari alul raske müüa talvekaupa, kuna ostjaskonna huvi on juba pöördud varakevade kaubale.

Üldiselt olid aruandvate ettevõtete selleaastased inventuurmüügid ümmarguselt 13% väiksemad eelmisest aastast. 1935. a. jaanuaris ja veebruaris kokku oli nende ettevõtete kogukäive 1,4% möödunud aasta käivest väiksem. See laseb selgesti oletada, et inventuurmüükide tähtsus on vähenenud veegi, sest juba möödunud aastal näitasid inventuurmüügid tugevat langust.

Selleaastaste inventuurmüükide väiksem tähtsus paistab ka aruandvate ettevõtete kassaorderite arvust, mis sel aastal 11% väiksem möödunud aastast. Käive vähenemine on peamiselt tingitud sellest, et inventuurmüükide kestel küllastab jaekauplusi vähem ostjaid.

Tänavune väljamüükide tagasimineku oli väiksem kui 1934. a. Seda võib peamiselt seletada sellega, et tekstiilkaupade hinnad on üldiselt tõusnud, mis pidurdas müüke.

Ka meil on hakatud viimastel aastatel

väljamüüke laiauatuslikumalt korraldama. Osalt võime seda kirjutada majanduslikult raskete aastate arvele, kuid teisest küljest on väljamüügid kujunemas eriliselt äärmismooduseks, mille korraldamisele ettevõteted on asunud üksteise võidu ja üha suurema reklaamiga.

Ostjaskonna seisukohalt on väljamüügid kasulikud, nii mõnigi vajalik asi saadakse kätte odava hinnaga. Kuid kaupmeeskonna seisukohalt on väljamüükidel, eriti siis kui nad kalduvad kõrvale oma otsesest eesmärgist, ebakohti. Väljamüükidega rikutakse kõigepealt kaubahindu ja ostjaskonda. Selle asemel, et siirduda kindlate hindade äriks, sisendatakse ostjatele teadvus hindade ebastabiilsusest. Ja ostja, kes on arvamisel, et alati „küsitakse ette“, ei tee äritsemist kiiremaks, mugavamaks ja asjalikumaks, vaid just vastupidi. Ka ostjaskond ise vajab kiirust, mugavust ja asjalikkust, mida aitaksid saavutada kindlad hinnad ja normaalne äritsemine.

Paistab, et inventuur- ja väljamüükide korraldamist tuleks meil piirata ja anda nende mõtte järgi õige koht kaubanduses.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

30. juunil 1935. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: raha ja kangides	32 795 587,33	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	536 252,43
välisraha	1 617 799,31	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahevaraha — <i>Subsidiary Ctn.</i>	3 439 245,17	a) pangatähed liikvel	35 993 494,—
3. Sisevõlgid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	5 616 873,12	valitsuse	10 587 688,30
põllumajandusl.	982 116,03	pankade	8 900 009,58
metastõestusl.	22 073,97	teised	2 577 017,99
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>		4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	6 644 958,31
valitsusele	12 786,79		
teistele*)	4108 236,37		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	2 338 103,07		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	19 311 648,95		
	<u>70 239 420,61</u>		<u>70 239 420,61</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 59,27%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 901 173,86
Includes Ek. 1 901 173,86 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

INGLISE.

Töötletud piima sisseveo piiramine Inglises.

Restrictions on Manufactured Milk Imports in England.

Briti põllutööminister tegi teatavaks, et Briti valitsus on pannud ette tähtsamatele kondenseeritud piimaga, piimapulbriga ja koorega varustajatele maadele piirata oma väljavedu Inglisse alates 1. V 1935 järgmist kogustega:

Kondenseeritud piim: 60% juuni 1932 ja mai 1933 vahel sisseveetud kogusest kuni 30. IX 1935.

Kondenseeritud täispiim: 65% 1932/33 baasist 1. IV kuni 30. VI ja 60% 1. VII kuni 30. IX 1935.

Piimapulber: 70% 1932/33 baasist 1. IV kuni 30. VI ja 65% 1. VII kuni 30. IX.

Koor: 60% 1932/33 baasist 1. IV kuni 30. VI ja 55% 1. VII kuni 30. IX ja 50% 1. X. kuni 31. XII.

Rootsi tselluloosi agentuur Inglises. — *Swedish Cellulose Agency in England.*

A. S. Rootsi tselluloosi agentuuri (Swedish Pulp Agency Ltd.) nime all alustas 1. V s. a. Londonis tegevust Svenska Cellulosa Aktiebolaget'i esindus. Svenska Aktiebolaget'i

tselluloosi ja puumassi toodang ulatub 575.000 tn-ni aastas. Seltsi direktoriks on Lord Milford Haven ja Mr. N. Leander.

IRI.

Ekspordpreemiad sealihale Iiri Vabariigis.

Export Premiums on Pork in Irish Free State.

Iiri Vabariigi põllumajanduse departemang teeb teatavaks, et alates 10. VI 1935 maksetakse väljaveo preemiaid:

(a) peekonile, singile ja teistele soolatud seasaadustele nende väljaveo juures Inglise, kui andmed tolli maksmise kohta Briti tolliasutistele puuduvad — 10 š per cwt;

(b) peekonile, singile ja muule soolatud sealihale väljaveo korral Inglisse ning esitatakse andmed tollimaksu kohta — 20 š per cwt.

Teatavasti pani Inglise valitsus 1932. a. Iiri Vabariigi tähtsamad väljaveosaadused kõrge sisseveotolli alla. Peekoni sisseveotolliks on 40% ad valorem.

SOOME.

Esialgsed väljavaated puuvilja saagiks.

Preliminary Prospects for Fruit Crop.

Riigi pomoloogi O. Collani arvamise järelle on viljapuude kasvatamine ja õienuppudesse minek arenenud seni rahuldavalt, kuigi vilud ilmad natuke segasid. Suuremat kahju ei ole külm teinud ja tehtud kahju, esijoones nende puude juures, mis olid juba

suuremates õiepungades, kattub sellega, et viljapuud on üldiselt haruldaselt õie-rikkad. Kui õite tolmlemine sünnib soodsate ilmadega, siis olevat võimalik ennustada erakordselt head puuviljaaastat, eriti aga palju õunu ja pirne.

Väljavaateid viljasaagiks 1935. a. — *Estimated Crop Yields for 1935.*

Põllumajandusvalitsuse esialgsete kokkuvõtete järgi on oodata kevadviljadest keskmist, sügisviljadest, eriti rukkist, nõrgemat saaki. Põllu- ja aasaheina saak arvestatakse praegu rahuldavaks, samuti olevat väljavaateid juurkasvudele. Kartulite kohta on veel vara teha arvestusi. Kokkuvõttes on välja-

vaated uudsele viljale, rukkist kõnelemata, mõnevõrra nõrgemad kui eelmisel aastal.

Kevadel tegi viljale kahju öökülm ja jahedad ilmad. Osalt tulid põllud külvata uuesti. Viimasel ajal on ilmad viljakasvule olnud soodsad. On olnud vihma tarvilisel määral ja ilusaid kasvuilmu.

Uurimus nisukasvatamisest Soomes. — *Research Regarding Wheat Cultivation.*

Arvesse võttes nisukultuuri tähtsuse suurt tõusu Soome põllupidamistes, mis viinud nisusaagi juba 80 milj. kilole aastas ja viimasel ajal erilise hooga asetleidnud nisu suurveskite asutamist, korraldas Pellervo selts oma korrespondentide abil ülemaalse uurimise tekkinud olukorrast. Kogutud andmetel selgus, et nisukasvatamine on eriti olnud suur Ida-Soomes, kus üksi Viipuri läänis on nisu all 11 985 ha, andes 3,9%, kuna endistel nisukasvatatajatel läänidel Lõuna-Soomes Turu ja Pori oli ainult 6286 ha ehk 2,8%. Nisukultuuri tõusu on soodustanud eeskätt valitsuse toetamise poliitika, kuid ka see asjaolu, et viimasel ajal on rohkem hakatud kasvatama kevadnisu (endise $\frac{1}{3}$ asemele juba $\frac{1}{2}$), mis olnud soodus just Ida-Soomele. Nisu jahvatamiseks on veskeid üldse 130, neist 8 suurt jahukaubandusega tegutsevat suurves-

kit, 13 müügi- ja tolliveskit ning 113 kohalist veskit. Üle kolmandiku veskite arvust on Viipuri läänis, ja nimelt 48, Uudenmaa läänis on neid 22, Turu ja Pori läänis 18. Kõikide veskite teoreetiline, maksimaalne töövõime on 300 milj. kilo aastas, sellest suurveskite osa 100 milj. kg, keskmiste umbes 50 milj. kg. ja ülejäänud 150 milj. kg. kuulub väiksematele. Veskite tiheduse ja suure arvu tõttu ei jatku kõikidele küllaldaselt tööd. Omavahelises võistluses on alanenud jahvatamise hind. Keskmiselt on hind 20—50 penni kilolt, mõnedes ringkondades aga 20—25 penni vahel. Üksikutes ringkondades puuduvad saadud andmetel küll veskid, kuid uute veskite asutamise eest ilma põhjaliku järeelkaalumisetä soovitatakse siiski hoiduda, et ei tuleks kibedaid pettumusi.

Rukki sisseveo reguleerimise lõpetamine. — *Termination of Rye Import Regulation.*

Arvesse võttes turu olukorda, mis teeb vajalikuks tuua sisse peale Eestilt ostatud koguse, mis juba mahutatud turule, veel suure koguse välismaa rukist (umbes 20 000 t.),

kaotati valitsuse poolt hiljuti kehtimapanud kitsendused rukki sisseveoks ja rukki jahvatamise protsendiks kodumaa rukkiile määrati 5%.

Peekoni väljavedu Inglisse ja uus kontingent.

New Bacon Import Quota in England.

Londonist saadud teadete järele saab Soome vedada Inglisse juuli—septembri vahel vähemalt sama palju peekonit, kui seni oli

nähtud ette 3 kuu kohta. Lõplikult selgub kontingent lähemal ajal.

UNGARI.

Teraviljade saagi väljavaateid Ungaris.

Estimated Crop Yields in Hungary.

Tänavuse saagi väljavaateid hinnatakse Ungaris praegu järgmiselt:
Nisu — 19,59 miljonit kv., seega 1,95

milj. kv. ehk 11% võrra enam kui 1934. a.
Rukis — 6,80 miljonit kv., seega 0,61
milj. kv. ehk 10% võrra enam kui 1934. a.

Inglise tarvitajateühisuste läbirääkimised võistudeks Ungarist.

Prospective Butter Purchases from Hungary by English Co-operatives.

Ungari piimatühisuste keskuse (O.M.T.K.) ja inglise tarvitajateühisuste vahel on alanud läbirääkimised ungari või impordi asjus Inglisse. Inglise tarvitajateühisused kavatsesid tulevikus ungari võid hakata ostma

vahetult Ungari piimatühisuste keskuselt. Ungaris pannakse nimetatud läbirääkimistele suuri lootusi ja arvatakse, et ungari või väljavedu Inglisse võib selle tagajärjel suureneda tunduvalt.